

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN
**OPAS HAUTAUS-
JÄRJESTELYIHIN**

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Läheisen kuollessa

Tieto läheisen kuolemasta pysäyttää. Kuolema aiheuttaa aina surua ja hämmennystä. Samalla on kuitenkin hoidettava monia käytännön asioita ja aloitettava hautajaisjärjestelyt. Vaikka voimia ei tähän aina tuntuisikaan riittävän, auttavat hautajaisjärjestelyt omalla tavallaan kulkemaan vaikean ajan yli.

Tunteet voivat olla myös lämpimiä. Kiitollisuus kaikesta menneestä voi täyttää sydämen. Kristillinen hautaan siunaaminen auttaa ymmärtämään, ettei elämä pääty kuolemaan. Hautauksen käytännön järjestelyissä auttaa ja neuvoo seurakunnan hautauspalvelu.

Hautauspalvelussa sovitaan siunaustilaisuuden paikka, ajankohta, siunauksen toimittavat pappi ja kanttori, varataan hautapaikka ja tehdään hautojen hoitoon liittyvät sopimukset.

Jos vainaja haudataan muualle kuin kotikuntansa hautausmaalle, hautapaikkaan

ja siunaustilaisuuteen liittyvät järjestelyt hoidetaan kyseisen seurakunnan kanssa.

Omaiset joutuvat asioimaan myös hautausoimistossa, josta hankitaan mm. arkku ja tarvittaessa uurna.

Lupa hautaamiseen

Hautaamisen kannalta välttämätön asiakirja on lupa hautaamiseen, joka toimitetaan seurakunnan hautauspalveluun, minkä jälkeen hautaus tai tuhkaus voidaan suorittaa.

Hautapaikka ja hautaamistapa

Jyväskylän seurakunnassa hautaus voidaan toimittaa joko arkku- tai uurna-hautauksena. Hautauspalvelut antaa tietoja haudoista ja niiden lunastushinnoista.

Mäntykankaan kappelin yhteydessä on Jyväskylän seudun krematorio.

TUHKHAUTAUS JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNASSA

Uurnan hautus

Uurnan laskun ajankohta sovitaan etukäteen hautauspalvelut-toimiston kanssa. Seurakunta siirtää krematoriosta Jyväskylän seurakunnan hautausmaille haudattavat uurnat. Tuhkauurna voidaan luovuttaa myös omaisille kuittausta vastaan sovittuna aikana.

Uurnanlaskussa ovat yleensä läsnä lähimmät omaiset ja seurakunnan puolesta aina vahtimestari.

UURNA VOIDAAN HAUDATA

- **UURNAHAUTAAN**, joka on varsinaisilla uurnahauta-alueilla.

- **ENTISEEN ARKKUHAUTAAN**

- **UURNAHOLVIIN ELI KOLUMBAARIOON**

Uurnien oltava lahoamattomia ja säänkestäviä.

- **MUISTOLEHTOON**

Hautaamisen suorittaa hautausmaan henkilökunta, omaiset eivät ole läsnä (hautasija on vain seurakunnan tiedossa).

- **SIROTTELUALUEELLE**

Omaiset voivat olla halutessaan mukana tuhkan siroittelussa.

- **MUISTOLEHTOON JA SIROTTELUALUEILLE**

Tuhka haudataan ainoastaan sulan maan aikana. Tuhka säilytetään siihen asti seurakunnan tiloissa. Omaiset voivat tuoda kynttilät ja kukat näiden alueiden yhteismuistomerkeille. Vainajan tiedot voi laittaa seurakunnalta saatavaan laattaan, joka kiinnitetään yhteiseen muistopaateen. Omaiset vastaavat vainajan tietojen kaiveruksesta. Seurakunta kiinnittää laatan sen jälkeen, kun vainaja on haudattu.

- **MUUALLE KUIN HAUTAUSMAALLE**

Hautaus toimilain mukaan tuhka on vuoden kuluessa sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Tuhkaa ei saa jakaa osiin ja sijoitetaan eri paikkoihin. Laki antaa mahdollisuu-

den tuhkan hautaamiseen myös muualle kuin seurakunnan hautausmaalle. Tuhkan voi haudata omistamalleen kiinteistölle tai sirotella vesistöön. Ennen tuhkan luovuttamista krematoriosta luovutuksensaajan tulee rekisterinpittoa varten ilmoittaa kirjallisesti hautauspalveluille tieto siitä, minne vainajan tuhka tullaan sijoittamaan. Sijoituspaikkaan edellytetään omistajan tai haltijan kirjallinen suostumus.

SIUNAUSTILAIKUUS

Hautaan siunaus on osa kirkon jumalanpalveluselämää. Kristillisessä hautauksessa vainaja saatetaan viimeiseen lepoon ja Jumalan haltuun, muistetaan vainajaa ja rukoillaan hänen puolestaan, lohdutetaan surevia sekä kerrotaan Kristuksen ylösnousemuksesta ja jälleen näkemisen toivosta. Siunaaminen voidaan toimittaa myös hautausmessun kaavan mukaan. Hautaan siunaamisen ja hautausmessun kaavat ovat virsikirjan liitelehdillä. Siunauskaava on sama hautautavasta riippumatta: alku-soitto, (virsi), kukat, virsi, siunaus, virsi ja loppusoitto.

Hautaan siunaaminen voi tapahtua siunauskappelissa, hautausmaalla tai kirkossa. Aika sovitaan hautauspalvelussa. Vainajan siunaa yleensä toimitusvuorossa oleva seurakunnan pappi. Omaiset voivat myös esittää toivomuksensa siunaavasta papista. Pappi on yhteydessä omaisiin etukäteen ja yleensä sovitaan myös tapaaminen papin ja lähimpien omaisten kesken.

Siunaustilaisuuden yksityiskohdista ja laulettavista virsistä ja muusta musiikista sovitaan siunauksen toimittavan papin ja kanttorin kanssa. Valitun musiikin tulee soveltua tilaisuuden jumalanpalvelusluonteeseen. Kanttorit toteuttavat mielellään omaisten musiikkitoiveita. Kappelien siunaustilaisuuksissa käytetään elävää musiikkia, nauhoitetun musiikin aika on muistotilaisuudessa.

Vanha perinne on, että lähiomaiset asettuvat siunauskappeliin oikealle puolelle eteen ja muut sukulaiset heidän taakseen. Yhteisöjen edustajat, ystävät ja työtoverit sijoittuvat vasemmalle puolelle.

Kappelien henkilökunta antaa pyydettyä ohjeita ja neuvoja.

Kukat ja tervehdykset

Kukat voidaan laskea kirkossa, kappelissa tai arkkuhautauksessa haudalla. Menettelystä sovitaan papin kanssa etukäteen keskustelussa. Kukat laske-
taan joko:

A. TILAISUUDEN ALUSSA, jolloin toimituksen alku on: alkusoitto, (virsi), kukkien laskeminen, virsi

B. TILAISUUDEN LOPUSSA: Herran siunauksen ja sitä mahdollisesti seuraavan virren (muun musiikin) jälkeen. Kukkien laskun jälkeen päätösvirsi ja/ tai päätösmusiikki.

C. HAUDALLA. Lähimmät omaiset tuovat kukkatervehdyksensä ensin. Omaisten jälkeen seuraavat viralliset edustajat (valtio, kunta, järjestöt) ja lopuksi ystävät, naapurit ja työtoverit. Kukkia laskettaessa on tapana lukea niiden ihmisten ja yhteisöjen nimet, jotka ovat hankkineet kukkalaitteen ja mahdollinen muistolause esimerkiksi Raamatusta tai virsikirjasta.

Kukkien laskemisen jälkeen hiljennytään hetkeksi arkun äärelle. Sen jälkeen kumarretaan osanoton ilmaisuna omaisiin päin ja poistutaan arkun ääreltä. Muistopuheiden pitäminen ja saapuneiden adressien lukeminen jätetään muistotilaisuuteen. Jos arkkuhautauksessa kukat on laskettu kirkossa tai kappelissa, ne asetetaan haudalla ilman tarpeetonta viivytystä hautaa peittävän hautakannen päälle. Tällöin muistolauseita ei enää lueta. Kun kukat on haudalla laskettu, saattoväki voi laulaa virren tai pappi johtaa rukouksen. Tämän jälkeen joku läheisistä esittää kutsun mahdolliseen muistotilaisuuteen

Uurnahautauksessa kukat laske-
taan aina kappelissa tai kirkossa. Pappi ja vahtimestari lähtevät omaisten kanssa viemään kukat muistopaadelle tai tulevalle haudalle.

ARKUN KANTAJAT JA SAATTOVÄEN POISTUMINEN

Arkkuhautauksessa pappi antaa saattoväelle kukkien käsittelyä, pukeutumista ja kirkosta poistumista koskevat ohjeet päätösvirren jälkeen ennen päätössoittoa. Kun vainaja haudataan arkkuhaudataan, arkku kannetaan päätössoiton aikana kappelista. Kanttori aloittaa päätössoiton, kun kantajat ovat asettuneet arkun luo.

Kantajiksi pyydetään tavallisimmin kuusi sukulaista, työtoveria, naapuria tai ystävää. Hautaustoimisto järjestää kantajat pyynnöstä. Kantajien on hyvä sopia keskenään etukäteen paikoista arkun ympärillä. Vainajalle läheisimmät kantajat asettuvat arkun pääpuoleen, toisin sanoen takimmaisiksi. Kantajat ovat päällysvaatteissa, käsineet kädessä ja hattu päässä. Arkun jälkeen saattoon liittyvät lähiomaiset ja sen jälkeen muut hautajaisvieraat. Hautausaatossa pappi kulkee yleensä arkun edellä.

UURNA JA SAATTOVÄEN POISTUMINEN

Kun vainaja tuhkataan, sijoituspaikasta riippuen saatetaan tarvita kantajia.

Hautaan siunaaminen päättyy tyypillisesti päätösvirteen ja päätössoittoon. Tilaisuuden jälkeen soitetaan päätöskellot. Tämän jälkeen pappi antaa poistumista koskevat ohjeet.

KIRKKOON KUULUMATTOMAN HAUTAUS

Kirkkoon kuulumaton henkilö voidaan siunata hautaan, jos omaiset tai muut vainajan hautauksesta huolehtivat henkilöt sitä pyytävät ja jos siunaamiselle on olemassa muut kirkkojärjestyksen mainitsemat edellytykset. Hautauspalvelussa tulee mainita, että vainaja ei kuulunut kirkkoon. Tällöin omaiset ohjataan keskustelemaan päivystävän papin kanssa. Keskustelussa pyritään selvittämään, onko kirkkojärjestyksen mukaisia edellytyksiä kirkolliselle hautaan siunaamiselle olemassa.

Siunausta ei toimiteta, jos vainaja on selvästi ilmaissut tahtovansa toisin tai jos pappi sielunhoidollisessa keskustelussa tai muulla tavoin saamaansa käsityksen perusteella katsoo, ettei kirkolliseen hautaan siunaamiseen ole riittäviä perusteita. Jos vainajan kielteen kanta on tiedossa, siunausta ei saa toimittaa, vaikka omaiset tätä toivoisivatkin. Viime kädessä päivystävä

pappi ratkaisee, voidaanko pyyntöön suostua. Kappelia voidaan käyttää vain kristillisiin hautaan siunaamisiin. Luterilaisten pappien toimittamien siunausten lisäksi mahdollisia ovat muiden kristillisten kirkkojen pappien toimittamat hautaan siunaamiset.

MUISTOTILAISUUS JA VAINAJAN MUISTAMINEN

Haudauksen jälkeen kokoonnutaan usein muistotilaisuuteen. Muistotilaisuudessa on tavallisesti esillä vainajan kuva ja sen lähellä kukkia sekä kynttilä. Pääsääntöisesti pappi pyydetään osallistuu muistotilaisuuteen. Muistotilaisuudessa luetaan adressit. Tilaisuudessa voidaan varata aikaa vapaille muistelusanoille, puheille ja myös pappi voi tarvittaessa pitää puheen. Tilaisuudessa voidaan laulaa tilaisuuteen sopivia lauluja ja kuunnella vainajalle ja omaisille merkityksellistä musiikkia. Muistotilaisuuden lopussa joku omaisista voi kiittää saattoväkeä mukana olosta ja osanotosta.

Läheisen kuolemasta voidaan ilmoittaa sanomalehdessä. Ennen hautausta julkaistulla ilmoituksella tiedotetaan kuolemasta ja esitetään kutsu siunaustilaisuuteen. Ilmoitus on mahdollista julkaista myös hautauksen jälkeen, jolloin voidaan samalla kiittää osanotosta. Siunausaikaa varattaessa sovitaan vainajan nimen lukemisesta sunnuntain messussa sekä sanomakellojen soitosta. Vuoden aikana kuolleita muistetaan myös pyhäinpäivänä, jos omaiset ovat näin toivoneet.

HAUTAJAISTEN JÄLKEEN

Seurakunta laittaa uusille haudoille väliaikaiseksi merkiksi valkoisen puuristin, jossa on vainajan nimi ja hautapaikkaa osoittavat numerot. Muistomerkki-ohjeistus löytyy seurakunnan kotisivuilta.

Omaiset voivat jättää haudan seurakunnan hoidettavaksi maksua vastaan tai huolehtia itse haudan hoidosta. Haudan hoitotilauksen voi tehdä seurakunnan kotisivujen kautta jyvaskylanseurakunta.fi tai ottamalla yhteyttä hautauspalveluihin.

Kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta on toimitettava perunkirjoitus. Siihen tarvittavien virkatodistusten ja sukuselvitysten hankkiminen vaatii aikaa, joten toimiin on ryhdyttävä ajoissa. Perunkirjoituksessa ja myöhemmässä perinnönjaossa on varmintä käyttää lakia tuntevia asiantuntijoita. Hautajaisten jälkeen on myös hoidettavana erilaisia eläke- ja vakuutusasioita.

SEURAKUNTA MUKANA SURUSSA

Hautajaisten jälkeen lähimpien omaisten sopeutuminen uuteen elämänvaiheeseen on usein vaikeaa. Tyhjiyden tunne ja kysely kaiken tapahtuneen tarkoituksesta täyttää mielen. Keskustelu toisen ihmisen kanssa yhdessä kysellen ja taakkaa jakaen voi tuoda lohdutusta. Seurakuntamme työntekijät ovat valmiit palvelemaan surevia. Hautaan siunaamisen toimittaneeseen pappiin on mahdollista ottaa yhteyttä hautajaisten jälkeenkin.

Jokaisessa alue seurakunnassa on omat pappinsa ja diakoniatyöntekijänsä, joiden kanssa voi keskustella. Seurakunnassa on myös sururyhmiä läheisensä menettäneille.

HAUTAUSMAAT

1 Joutsan hautausmaa

Jousitie 42, 19650 Joutsa
Siunaukset toimitetaan
Joutsan kirkossa.

2 Korpilahden hautausmaa

Korpiahontie 10, 41800 Korpilahti
Siunaukset toimitetaan
Korpilahden kirkossa.

3 Lahjajarjun hautausmaa

Ukonniementie 2, 40250 Jyväskylä
Hautausmaan kappelissa on
tilaa 130 henkilölle.

4 Leivonmäen hautausmaa

Leivonmäentie 13, 41770 Leivonmäki
Siunaukset toimitetaan
Leivonmäen kirkossa.

5 Luhangan hautausmaa

Mämmiementie 9, 19950 Luhanka
Siunaukset toimi. Luhangan talvi-
kirkossa, myös kesäkirkossa kesäisin.

6 Mäntykankaan hautausmaa

Saattotie 4, 40320 Jyväskylä
Hautausmaan kappelissa on
tilaa 170 henkilölle.

7 Reethin hautausmaa

Hakulintie 60, 19950 Luhanka
Museohautausmaa,
ei hautauksia.

8 Säynätsalon hautausmaa

Saarnatie 1, 40900 Säynätsalo
Siunaukset toimitetaan
Säynätsalon kirkossa.

9 Tikkakosken hautausmaa

Autiokankaantie 219, 41160 Tikka-
koski. Siunaukset toimitetaan
Tikkakosken kirkossa.

10 Toivakan Metsähautausmaa

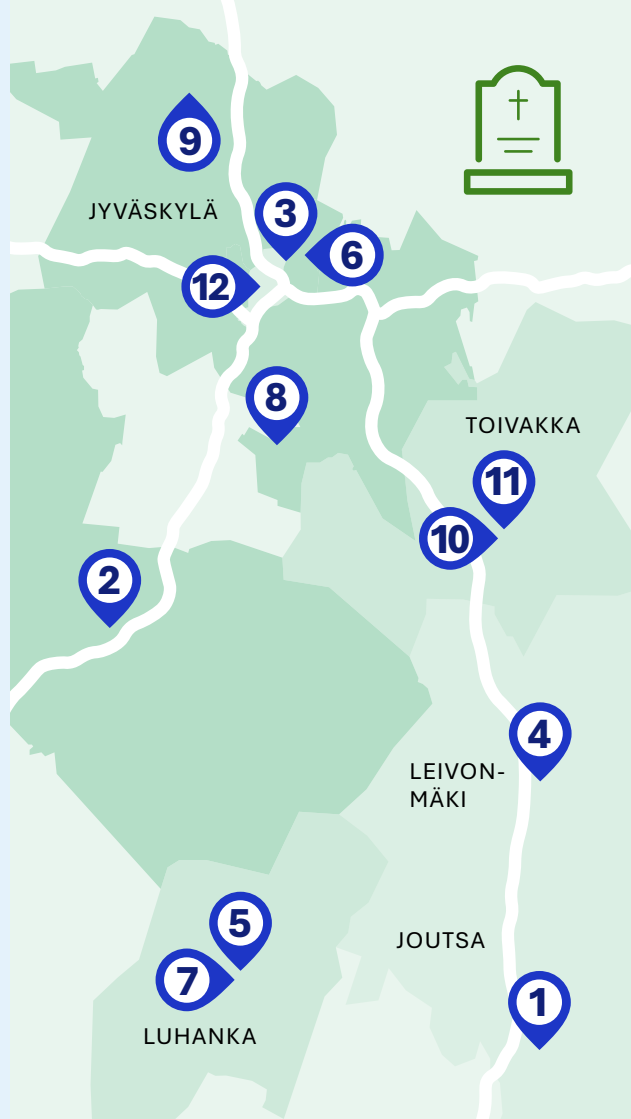
Paloisentie 5, 41660 Toivakka
Siunaukset toimitetaan
Toivakan kirkossa.

11 Toivakan vanha hautausmaa

Salomonintie 5, 41660 Toivakka
Siunaukset toimitetaan
Toivakan kirkossa.

12 Vanha hautausmaa

Puistokatu 20, 40200 Jyväskylä
Hautausmaan kappelissa on
tilaa 130 henkilölle.

YHTEYSTIETOJA

Hautauspalvelut ja Seurakuntatoimisto

Vapaudenkatu 47, 40100 Jyväskylä

Seurakuntatoimisto avoinna ma–pe klo 9–15.00

Hautauspalvelut ma–pe klo 10–14.00

p. 040 162 3982 (ei tekstiviestejä)

jklsrc.hautauspalvelut@evl.fi

Sähköinen siunausajanvaraus on mahdollista tehdä Lahjaharjun
sekä Mäntykankaan kappeleiden tilaisuuksiin.

Sähköistä ajanvarausta laajennamme myöhemmin myös muihin tiloihin:
<https://asiointi.katrina.fi/jyvaskyla/hautaansiunaaminen>

Joutsan, Leivonmäen ja Luhangan asiakaspalvelupiste

Jousitie 25, 19650 Joutsa

Asiakaspalvelupiste avoinna ma–ke klo 9–12.00

SÄHKÖINEN
ASIOINTI

Jyväskylän krematorio

Kuormaajantie 10, 40320 Jyväskylä

Urnien noudosta sopiminen

viimeistään 2 vrk. ennen noutoa hautauspalveluissa:

p. 040 162 3982 (ei tekstiviestejä) tai sähköinen ajanvaraus

<https://asiointi.katrina.fi/jyvaskyla>

p. 040 774 0044

Virkatodistukset

Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisteri

ark. 9–15, Jyväskylän aluetoimisto,

Matarankatu 6 A2, 4. kerros

(esteetöntä pääsyä varten ota yhteys

aluekeskusrekisteriin mielellään ennalta)

Asiointi ensisijaisesti

puhelimitse/sähköpostilla/verkossa:

Virkatodistukset ja sukuselvitykset: p. 041 730 2591,

luovutus.akrlapua@evl.fi, akrlapua.fi

Päivystävä pappi

Yhteystiedot jyvaskylanseurakunta.fi/paivystava-pappi

*Kirkasna aina, sielujen laulun
taivainen sointu säilyy vaan.*

VIRSI 30, MAA ON NIIN KAUNIS

KUVAT

MIKA NUORVA
PETRI BLOMQVIST

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

SEURAKUNTATOIMISTO

Hautauspalvelut

Käyntiosoite: Vapaudenkatu 47, Jyväskylä

Postiosoite: PL 103, 40101 Jyväskylä

puh. 040 162 3982 • jklsrc.hautauspalvelut@evl.fi

jyvaskylanseurakunta.fi